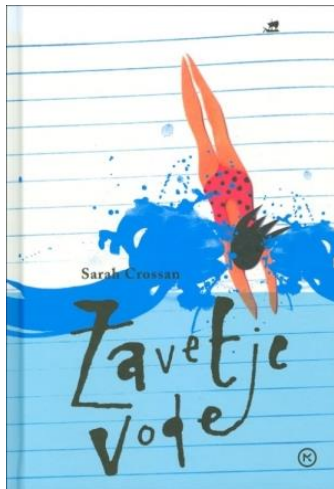

Crossan, Sarah: **Zavetje vode.**

Prev. Ana Barič Moder. Sprem. beseda Majda Mramor. Ljubljana: Mladinska knjiga, 2018, (Odisej), 256 str.

| M | 3. stopnja | spremna beseda, za pogovore o knjigah

Irska književnost – Mladostniki – Odraščanje – Družina – Ločitev – Odnosi – Priseljenci – Poljska – Anglija – Avtorjeva sodobnost – Roman

Prvenec irske pisateljice Sarah Crossan pripoveduje zgodbo o odtujenosti in tujosti ter notranji moči in volji do polnega življenja. Leta 2013 je bil roman nominiran za prestižno nagrado Carnegie medal.

Kasienka in njena mama s Poljske v Anglijo pripotujeta samo z enim kovčkom in vrečo perila. Kasienka je zbegana in žalostna, njena mama pa ima strto srce in se je sem odpravila iskat izginulega moža. Kasienka s težavo navezuje stike, na novi šoli se ne počuti sprejeto, sooča se s težavami, ki so ji bile doslej tuje. Oživi le, ko gre plavat, čeprav se tudi ob tem ne more znebiti občutka, da se potaplja. A v zavetju vode sčasoma najde moč, razumevanje, ljubezen in pogum, da se spopade z ovirami, ki ji jih je življenje postavilo na pot. (Na zadnji strani knjige in na domači strani <https://www.emka.si/zavetje-vode-subvencija/PR/2536242,13550>, kjer lahko preberemo tudi prvih 20 strani.

Spodbude za branje:

- Najbrž je najbolj vznemirljivo, ker je roman pisan v verzih; besedilo zgleda kot pesniška zbirka. Prosim, naj ne odvrne od branja nikogar, ki misli, da nima rad poezije! Samo začnimo brati ... besedilo nas povsem posrka.
- Obiščite Fejstbuk: http://www.mladinska.com/fejstbuk/zivljenje_ni_izi/zavetje-vode
Tam boste tudi zvedeli v posnetku v angleščini, zakaj pisateljica piše v verzih. (Ni se zares odločila, kar naenkrat je opazila, da piše v verzih. Malo je bila v dvomih, ampak obenem jo je navdušila priložnost, da napišem roman, ki bi mladim pokazal, da ni treba, da so zadržani do poezije – to je umetniška oblika, ki nam je vsem namenjena.)

Morda za spodbudo preberem tole pesem iz knjige:

V zmoti

Ko je mama rekla,
da greva v Anglijo,

si nisem mislila, da bom

sama.

Vedela sem, da bom drugačna,
tujka.

Vedela sem, da ne bom vsega
razumela.

Ampak mislila sem, da bom mogoče eksotična

kot rdeča veverica med sivimi,

kot angleška punca v Gdansku.

Ampak jaz nisem angleška punca v Gdansku.

Sem Poljakinja v Coventryju.

In to sploh

ni isto.

(str. 53)

- To je že tudi osrednja tema romana *Zavetje vode*, »zgodbe o odtujenosti in tujosti ter notranji moči in volji do polnega življenja«. Kasienki je plavanje v veliko pomoč in rešitev, da preživi in polno zaživi:

Voda je drug svet,
dežela z lastnim jezikom,

ki ga tekoče govorim.
(str. 227)

- Zdaj bi pa bi že želela, da mladi bralci roman preberejo. (Prebere se hitro, v 1-2 urah.)
- Nato na srečanju lahko vsak na glas prebere pesem iz romana, ki mu je najbolj všeč.
- Kot vedno najprej prisluhnem, kaj bodo povedali sami od sebe.
- Če je sploh potrebno, si razdelimo predstavitev glavnih književnih oseb: Kasienka, njena mama, njena babica, njen oče, njegova nova žena in hčerkica, William, plavalna sošolka Clair, nova sošolka Dalila, Kanoro, trenerka Morrow ... še kdo? Vsak predstavi svojo osebo na način, da stkemo obnovo zgodbe.
- Želela bi, da povemo vse tole: *Zakaj sta se Kasienka in njena mama preselili iz Gdanska v Coventry? Kako sta tu živeli in kaj sta počeli? Kaj je Kasienka pričakovala v novem okolju? Kako so jo sprejeli učitelji in kako vrstniki? Kakšen je njen odnos z mamo? In kakšen z babico, ki ju je prišla obiskat s Poljske? Kako se počuti v bazenu? Njun sosed, Kanoro iz Afrike, je po poklicu zdravnik, toda kaj dela v Angliji? Smo si zapomnili katero njegovih modrosti? Kdo najde Kasienkinega očeta? Kako Kasienka doživi očetovo novo ženo in svojo polsestrico, kako se počuti v njihovem domu? Kaj se zgodi, ko pride nova sošolka Dalila? Kako tketa prvo ljubezem Kasienka in William? Kaj se zgodi, ko postane Kasienka »zlata plavalka«?*
- K razumevanju romana je lahko v veliko pomoč odlična spremna beseda Majde Mramor z naslovom »V zavetju vode, na poti k ljubezni«.

Nadaljnje spodbude:

- Izvirni naslov romana je »The Weight of Water«. Kako bi bil dobesedni prevod v slovenščino? Kakšna je razlika v pomenu obeh naslovov? Kaj menijo, zakaj je prevajalka spremenila naslov?
- Kako se mladim bralcem zdi roman v verzih oz. v pesmih?
- Bi poskusili katero od pesmi spremeniti v prozo? Zdi se preprosto, ker ni rim ... pa je proza enako sporočilno močna/polna kot pesem? Kako ju občutijo?
- Bi poskusili kar koli napisati v obliki pesmi, podobno kot pisateljica Sarah Crossan? Npr. današnji dan v šoli, moja družina, moja stara starša živita na deželi ... no, kar koli ☺ (brez rim ali z njimi?)
- Kaj pomeni, da je ta roman pisateljičin prvenec? Ima kdo med mladimi bralci že svoj Prvenec, vsaj v osnutku in za zdaj še v predalu?